

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tribunal Poenitentiae Sev Libri Dvo Prior De Poenitente Ut Reo Posterior De Confessario Ut Judice

Stoz, Matthäus

Anno M.DC.LXXXIX.

§. 3. Deciditur proposita Difficultas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37144

1. ut sine licentia pœnitentis nunquam possit probari per contestes. 2. ut si tertius aliquis accuset sigillifragum Confessarium, nunquam possit ad probandam suam intentionem adducere illum in testem, etsi innumeri interfuerint revelationi, eamque propriis auribus audiverint; imò 3. ut illud possit quidem accusari, si coram uno tantum, & in occulto; nequaquam autem si coram pluribus, & in publico sit commissum; uti ex præcedentibus duobus argumentis planum est; 4. ut illà ipsâ lege, contra quam committitur, tutum sit & impune; possitque adeo 5. committens in legem legis auxilium invocare, & eodem gaudere: atqui hæc omnia sunt in Jure paradoxa, prorsus incognita.

287. V. Eadem sententia, de qua loquimur, aperit Confessariis improbis, qui tantum formidine pœnæ in officio contineri possunt, amplam viam ad revelanda peccata, & Confessiones tam vivorum, quam mortuorum; quia reddit illos ex magna parte immunes à pœna; cum, ut illa vult, non possint judicialiter accusari aut puniri sine licentia pœnitentis, quæ tamen sæpissimè ob ejus absentiam, amentiam, mortem, vel alium casum haberi non potest: atqui hoc plane est & Confessariis & omnibus fidelibus vehementer scandalosum, Mysteriis Divinis probrosum, Sacramento Pœnitentiæ odiosum, pœnitentibus injuriosum, bono publico, totique Ecclesiæ perniciosum, & Divinæ quoque Providentiæ, quæ in rebus & mediis ad bonum commune necessariis nunquam deficit, prorsus contrarium. Adde, quòd omnis dispositio, invitans aliquem ad delinquen-

R. P. Stoer Trib. Pœnit. Lib. II.

dum, sit ipso Jure nulla juxta textum. l. *Illud convenire*. 5. ff. de *Pañ. dotal.* atqui lex de sigillo confessionis, quatenus, ut dicitur, vult & disponit, ut Confessarii sigillifragi, maximè notorii, nunquam possint sine licentia pœnitentis in Judicio accusari, convinci, puniri, invitat illos ad delinquendum; quia sicut facilitas veniæ, ita multò magis impunitas, incentivum tribuit delinquendi 23. q. 4. can. *Est injusta*. 33. ergo lex de sigillo, si talis foret, esset eatenus ipso Jure nulla. Certè sicut satis inhumanum videtur, per leges, quæ perjurium puniunt, viam perjurii aperiri l. 2. *Cod. de indicta viduit.* ita rectæ rationi satis adversum est, per legem, quæ prohibet violari sigillum, viam violandi sigillum aperiri.

§. III.

Deciditur proposita Difficultas.

288. Aliter ergo sentiendum est de casu *sup. n. 287.* proposito, & omnino concedendum, quòd pœna, quæ in Confessarios sacrilegè linguatos à lege non frustra aut dicis tantum causâ statuta est, possit in illos vel confessos, vel testibus plenè convictos judicialiter decerni, quòdque adeo quilibet, ad quem sacrilega peccati determinati, vel mortalis indeterminati revelatio, publicè vel occultè, coram uno vel pluribus, adhuc vivo vel jam mortuo pœnitente facta, pervenit, possit liberè & licitè eam ad Judicem deferre; Judex inquirere, testes in Judicio testificari, reus ipse fateri, sententia in eundem ferri, & executioni mandari, non tantum cum, sed etiam sine licentia pœnitentis, nihil obstante sigillo, quòd illos

Z

illos obligat. Fundamenta hujus meæ Resolutionis sunt seqq.

289. I. Ipse P. Gobat in *Exper. Theol.* 17.7. n.852. relatus à me *sup. n. 207.* ait, se non posse negare in praxi probabilitatem illi sententiæ, quæ docet, excepto Confessario, neminem alium, adeoque nec illos, quibus sacerdos sine licentia revelavit sacrilegè alterius confessionem, obligari sub sigillo propriè dicto, sed tantùm sub *secreto* merè naturali, eoque tali, quod ad avertendum gravissimum malum in extrema necessitate, præsertim publicâ, possit licitè absque ullius alterius consensu manifestari; atqui violatio sigilli Sacramentalis est gravissimum malum, præponderans omnibus aliis, etiam ruina: integri Regni & totius Mundi *sup. n. 110.* neque potest aliter satis evitari, quàm denuntiando reum, accusando, contra illum inquirendo, testificando, exequendo &c. ergo dato casu potest Accusator, Judex, & Testis secretum naturale, sub quo solo pœnitentis peccatum, ex sacrilega revelatione vel ejus famâ cognitum, servare tenentur, licet aperire sine omnia illius licentia; imò & illo invito. Solus ergo Confessarius, utpote sigillo propriè dicto obligatus, haberet juxta hoc fundamentum adhuc aliquam in fatendo suo delicto difficultatem. Sed & ista non est insuperabilis. Nam

290. II. Multi docent, quòd Confessarius, qui de publico peccatore v.g. usurario, concubinario &c. vel de occulto quidem, sed tantùm illi, cui ipsius peccata jam antè sunt aliunde nota, dicit generatim tantùm *sibi illum sua peccata bene esse confessum*, nec directè, nec indi-

rectè frangat sigillum. *sup. n. 223.* Item quòd Confessarius ex notitia confessionis licitè possit quidpiam dicere aut facere, quòd secundùm se non est revelationum ullius peccati in specie, aut alicujus mortalis in genere; etiam si alii, quibus peccatum pœnitentis jam antè & aliunde notum est, advertant id dici aut fieri ex audita confessione peccati. Ratio eorum est, quia in utroque casu ex tam generali & indifferenti dicto vel facto secundùm se spectato nemo, qui audit vel videt, potest cognoscere commissum esse ab alio ullum peccatum in specie, nec etiam aliquod mortale in genere; etsi aliqui, quia is peccatum commissum jam antè & aliunde est notum, ideo ex ejusmodi dicto vel facto colligant, id à pœnitente esse confessum; ergo ex dicto vel facto illo non cognoscunt confessionem peccati (quia ex se eam non significat) sed tantùm ex antè noto peccato, & simul ex dicto aut facto illo cognoscunt ejusdem peccati confessionem: quòd juxta istos Autores non est contra sigillum. *sup. n. 253.*

Hæc ergo doctrina si sit vera, res est hîc jam expedita, modò de Confessario, quem publica fama fert, vel notorium est, revelasse certum peccatum Caji, v.g. homicidium, Accusator, Testis, Judex, & ipse quoque Confessarius fatendo, dicat generatim tantùm (quòd, ut P. Gobat *sup. n. 283.* vult, sufficit) revelasse aliquod peccatum Caji, neque id specialius expriment. Sic enim argumentor. Ille non frangit sigillum, ne quidem indirectè, qui tantùm dicit aut facit aliquid, quòd secundùm se neminem ducit, aut ducere potest in cognitionem aut suspitionem

P. Sto.

Tribu m.

Poenite m

E m

S m

cionem de aliquo alterius peccato in specie, vel mortali in genere; etiam si alii, quibus id jam antè & aliunde notum est, hoc quoque possint inde colligere; atqui Accusator, Testis, & Judex dicendo generatim tantum, Confessarium revelasse peccatum aliquod Caji; & ipse Confessarius hoc fatendo, dicunt tantum id, quod secundum se neminem ducit, aut ducere potest in cognitionem aut suspicionem de aliquo Caji peccato in specie, vel de aliquo ejus mortali in genere. *sup. n. 283, v. Quod si*, nisi tantum illos, qui id aliunde jam sciunt vel ex fama, vel ex ipsa notoriè facta revelatione, ergo &c. Minor est clara. Major autem est fundamentum doctrinæ hinc suppositæ.

Ego quidem *ll. cc.* negavi Majorem, & dixi, memoratam doctrinam, quia minus favet sigillo, non esse admitte-
tendam in praxi. Sed si non superesset alius modus legitimandi processum Judicialem contra sigillifragos Confessarios, posset & deberet in isto saltem casu admitti; cum, quod de Jure non est licitum, necessitas faciat licitum. *cap. 4. de R. l.*

Fortassis tamen alicui videri posset, non omnem operam perdere, qui pro fundamento ponere vellet etiam istud.

291. III. Id, quod unice tendit tanquam medium utile, & in foro externo ordinarium atque necessarium ad sigillum sanctè servandum; & si quando malè apertum fuerit, ad illud iterum claudendum atque redintegrandum, non est, nec esse potest contra sigillum: sed quòd aliquis possit sigillifragum Confessarium in foro externo accusare, contra eum testificari, inquirere, sententiam fer-

re & exequi; ipse quoque reus delictum fateri, non tantum cum, sed etiam sine licentia pœnitentis (maximè si ea, ut sapè fit, haberi non possit) tendit prædicto modo unice ad sigillum sanctè observandum, & post malam aperturam denudè arctè claudendum ac redintegrandum; ergo tale quid dicere aut facere, etiam sine licentia pœnitentis, maximè si haberi non possit, non est, nec esse potest contra sigillum. Major hujus Argumenti est clara, quia in nullo Jure reperitur ulla lex aut obligatio tam heteroclitica, quæ prohibeat aut impediatur media ad sui observationem utilia, in foro externo ordinaria & necessaria; esset enim sibi ipsa contraria & repugnans. Sed neque Minor habet magnam difficultatem. Ut enim ad leges de actibus externis observandas subditi compellantur, medium utile, & in foro externo ordinarium atque necessarium sunt pœnæ statuta, & transgressoribus infligendæ judicialiter, intervenientibus accusatoribus, testibus, Judicibus &c. Frustra nimirum sunt leges, si Custos seu Judex desit, qui earum observantiam urgere possit coërcendo transgressores per pœnas legitimo seu judiciali ordine inferendas. *Nov. 133. cap. 4.*

292. Quòd autem Accusatio, Testificatio &c. in causa fracti sigilli fieri possit etiam sine licentia pœnitentis, videntur persuadere seqq. Rationes. Tum quia illa etiam sine licentia pœnitentis, maximè cum hæc haberi nequit, sunt medium utile, ordinarium atque necessarium ad sigillum servandum & reparandum. Tum quia violatio sigilli cedit non tantum in injuriam pœnitentis contra Justitiam, sed etiam in irreverentiam & profana-

fanationem Sacramenti contra Religionem *sup. n. 186.* gravissimèque ladic bonum publicum Ecclesiæ; & omnes fideles *juxta l. Manicheos. sup. n. 284. allegatam.* ergo pœnitens, etsi negando licentiam videatur condonare injuriam sibi illatam, non tamen per sublequentem hanc suam condonationem tollit delictum antea commissum; nec etiam impedire potest; quo minùs legitimus Magistratus in foro externo propterea contra reum judicialiter procedat, & puniat; sicut ille, qui furtum passus est, per suam condonationem impedire non potest, quo minùs Magistratus contra furem in Judiciò procedat, eumque suspendat. Tum quia ad hoc, ut sigillum servetur, non est opus ulla licentia pœnitentis; cum ad id Jure naturali, divino, & humano teneamur. *sup. n. 184.* ergo nec opus est licentiâ pœnitentis ad ea, per quæ velut media ordinaria & necessaria fit, ut servetur; sicut fit per Accusationem, Testificationem &c. contra sigillifragos confessarios. Si enim judicialiter constet, famam de homicidio v. g. Caji fuisse ex sacrilega Confessionis Sacramentalis revelatione ortam, tunc statim illud Caji peccatum, sicut antè, ita & deinceps debet iterum sic servari apud omnes occultum, ut de eo sine licentiâ Caji nemo cum illo, vel cum ullo alio loqui aut agere quidquam possit; nec ejusdem notitiâ unquam cum ulla molestia Caji uti; perinde ac si de illo homicidio Caji nihil unquam in toto orbe fuisset audirum. *sup. n. 157.* Unde satis patet, Judicium ejusmodi de sigillo ejusque violatione esse ordinatum ad tuendum firmandumque

sigillum adeoque in eo contra sigillum nihil agi aut peccati.

293. IV. Et præcipuum Fundamentum videtur desumi posse ex Christi institutione, & Regimine Ecclesiæ, à Christo utique perfectè ordinato. Eam ergo dedit Christus Ecclesiæ potestatem, quæ ad fideles gubernandos est in utroque foro, interno & externo necessaria, per illud *Matth. 16.* Tibi dabo claves Regni Cælorum &c. adeoque ut subditorum delicta externa, maximè publica, omnibus scandalosa, bono communi summè damnosa, Religioni venerationique Sacramentorum contraria possit etiam in foro externo judicialiter cognoscere, punire, atque ita illa impedire; & quidem absolute liberè, ac independenter à licentia seu consensu populi, & vel maximè ab arbitrio unius tantùm privati hominis, qui pro libitu, etiam irrationabilissimè, possit licentiam negare; sæpe quoque non ampliùs in eo statu sit, ut, si vellet, dare possit. Talem enim potestatem habet, & habere debet qualibet benè perfectèque ordinata, & nullum in terris superiorem recognoscens Respublica; cum alioqui non esset sufficiens ad seipsam regendam: neque DEUS sufficienter providisset Ecclesiæ, si prædictam ei potestatem non dedisset. Atqui sacrilega violatio sigilli est delictum externum, enorme, atrox, & unum ex iis, de quibus modo dixi; ergo Christus dedit Ecclesiæ potestatem de eo in foro externo judicialiter cognoscendi absque ulla licentia ejus, cujus peccatum est revelatum, maximè si iste eam irrationabiliter neget, vel in eo statu sit, ut ab eo nemo

P. Sto.

Tribu n.

Pœnitentia

Enn

S. I. d.

mo amplius petere, aut obtinere possit. Videtur ergo sigillum ejusque obligatio fuisse hoc ipso ita à Christo instituta & taxata, ut, sicut non prohibet sui observationem, ita etiam non prohibeat ea, quæ ad sigillum servandum, ejusque violationem impediendam sunt in foro externo media ordinaria & necessaria.

294. Confirmatur. Violatio sigilli non est casus Metaphysicus, & referunt DD. sæpius, prò dolor! jam contigisse. De pœna quoque sigillifragis Confessariis infligenda agunt passim: Theologi in *tr. de Pœnit.* & Canonistæ in *cap. Omnis utriusque*. neque ullus, quod sciam, unquam docuit, crimen hoc debere in Ecclesia impunitum manere, sicut sæpè fieri necesse est, si semper prius, quàm contra reum agatur in Judicio, licentia pœnitentis, cujus peccatum revelatum est, petenda sit & impetranda; ergo hoc ipsum satis indicat, DD. judicasse, quòd ea, quæ in processu de violato sigillo aguntur, non sint contra sigillum, nec ad ea opus sit licentia pœnitentis.

§. IV.

Respondetur ad Argumentum contrarium supra positum.

295. Ex allatis quatator fundamentis non est admodum difficile respondere ad Rationem dubitandi *sup. n. 282*, propositam. Nam

Juxta I. *sup. n. 289*. traditum sic distingui potest. Qui sine licentia pœnitentis dicit, vel facit aliquid, unde alii veniunt in cognitionem aut rationabilem suspicionem de peccato pœnitentis ex sola ejus confessione Sacramentali noto, fran-

git directè vel indirectè sigillum, si sit ipse Confessarius, qui dicit, transeat; si sit alius, nego.

Juxta II. *sup. n. 290*. positum distinguendum est hoc modo: Ille frangit directè vel indirectè sigillum, qui dicit, vel facit &c. quod *ex se* & *secundum se* ita revelativum est peccati, ut inde hoc cognoscere vel rationabiliter suspicari possint etiam illi, quibus peccatum illud non jam antè & aliunde est notum, transeat: qui tantum dicit, vel facit aliquid, quod *ex se* non est tale, dicendo v. g. in genere tantum: *Titius Confessarius revelavit peccatum Caji*, nego; etiam si inde quoque iis, quibus peccatum jam antè est notum, præbeat occasionem cogitandi, quòd pœnitens illud sit confessus:

296. Juxta III. *sup. n. 291*. declaratum, videtur satis aptè sic distingui posse: Ille violat sigillum directè vel indirectè, qui dicit vel facit aliquid, quod non est unicè intentum tanquam medium utile & in foro externo ordinarium atque necessarium ad ipsum sigillum servandum vel redintegrandum, concedo; qui tantum aliquid dicit, aut facit, quod est tale, uti est accusatio, inquisitio, testificatio &c. contra sigillifragum, nego.

Juxta IV. *sup. n. 293*. statutum, habere locum potest ista distinctio: Indirectè saltem frangit sigillum, qui dicit, vel facit aliquid, unde aliis peccati ex sola confessione cogniti ingeneratur notitia vel rationabilis suspicio, si id non sit necessarium ad exercendam potestatem publicam, Ecclesiæ à Christo concessam contra sigillifragos Confessarios, concedo; si id sit necessarium ad hunc finem, uti est inquirere, accusare, testificari &c. nego.